

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania J. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

o rentę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu
28 czerwca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 kwietnia 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adw. A. B. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł, powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 kwietnia 2017 r., sygn. akt III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] – w sprawie z odwołania J. Z. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. – oddalił apelację odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z 26 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV U [...], oddalającego odwołanie J. Z. od decyzji organu rentowego z 24 lipca 2012 r., w której odmówiono J. Z. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Podstawę wydania powyższej decyzji stanowiło ustalenie, że w okresie dziesięciolecia

poprzedzającego złożenie wniosku o sporne świadczenie, wnioskodawca wykazał okresy składkowe i nieskładkowe w łącznym wymiarze 3 lat, 10 miesięcy i 10 dni, zamiast wymaganych ustawą, w wymiarze co najmniej 5 lat.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego odwołujący się zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje następujące istotne zagadnienie prawne: Czy okres pracy wykonywanej w sposób legalny i udokumentowany na terytorium Niemiec winien być uwzględniony przy obliczaniu łącznego okresu składkowego i nieskładkowego w przypadku gdy pracodawca niemiecki winien odprowadzać składki ubezpieczeniowe do niemieckiej instytucji ubezpieczeniowej a tego nie czynił?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt

1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów

interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim stawiana w uzasadnieniu wniosku kwestia została ograniczona tylko do ogólnikowego zasygnalizowania jakiegoś problemu. Poza zacytowanym wyżej pytaniem brakuje odpowiedniej jurydycznej argumentacji, którą autor skargi wykazałby, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Uzasadnienie wniosku ignoruje w swojej konstrukcji stanowisko zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji w zakresie oceny spornej w sprawie kwestii. Według Sądu Apelacyjnego w [...] nie można uwzględnić do stażu ubezpieczeniowego odwołującego się okresu pracy w Niemczech (od 1 marca 2001 r. do 31 lipca 2001 r.) z uwagi na brak potwierdzenia tego okresu – jako okresu ubezpieczenia – przez niemiecką instytucję ubezpieczeniową. Zdaniem Sądu drugiej instancji Polska instytucja ubezpieczeniowa nie miała w takiej sytuacji podstaw do potraktowania tego okresu jako składkowego lub nieskładkowego. Możliwość taka istnieje wyłącznie wówczas, gdy zagraniczny okres ubezpieczenia zostanie potwierdzony przez instytucję ubezpieczeniową państwa, w którym praca była świadczona.

Konstatacja ta znajduje także potwierdzenie w judykaturze Sądu Najwyższego, z której wynika, że Sąd polski nie ma kognicji do ustalania podlegania ubezpieczeniom społecznym w innych krajach Unii Europejskiej. Jedynie po uzyskaniu adekwatnej informacji od zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej można ustalić podleganie ubezpieczeniom społecznym w innym kraju unijnym. Taka sytuacja w rozpatrywanej sprawie nie wystąpiła.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm.).

